

Alessandro Striggio:

**LA FAVOLA D'ORFEO
RAPPRESENTATA IN MUSICA**

PERSONAGGI.

La Musica Prologo.

Orfeo.

Euridice.

Choro di Ninfe, e Pastori.

Silvia, Messaggiera.

Speranza.

Caronte.

Choro di Spiriti infernali.

Proserpina.

Plutone.

Eco.

Apollo.

Alessandro Striggio:

**FORTÆLLINGEN OM ORFEUS
FREMFOERT I MUSIK**

Oversat af Magnus Tessing Schneider

PERSONER.

Musikken som prolog.

Orfeus.

Eurydike.

Kor af nymfer og hyrder.

Sylvia, budbringer.

Håb.

Charon.

Kor af helvedesånder.

Proserpina.

Pluto.

Ekko.

Apollon.

PROLOGO.

LA MUSICA.

Dal mio Permesso amato à voi ne vegno
Incliti Eroi, sangue gentil di Regi,
Di cui narra la Fama eccelsi pregi,
Nè giunge al ver perch'è troppo'alto il segno.

Io la Musica son, ch'à i dolci accenti
Sò far tranquillo ogni turbato core,
Et hor di nobil ira, & hor d'amore
Posso infiammar le più gelate menti.

Io sù Cetera d'or cantando soglio
Mortal orecchio lusingar talhora,
E in questa guisa à l'armonia sonora
De la lira del Ciel più l'alme invoglio.

Quinci à dirvi d'ORFEO desio mi sprona,
D'ORFEO che trasse al suo cantar le fere,
E servo fè l'Inferno à sue preghiere,
Gloria immortal di Pindo e d'Elicon.

Hor mentre i canti alterno hor lieti, hor mesti,
Non si mova augellin frà queste piante,
Nè s'oda in queste rive onda sonante,
Et ogni aurette in suo camin s'arresti.

PROLOG.

MUSIKKEN.

Fra min elskede Permessos kommer jeg til jer,
berømte helte af ædelt kongeblood,
om hvis ophøjede fortrin Berømmelsen fortæller
uden at nå sandheden, da målet er for højt.

Jeg er Musikken, som med blide ord
véd at berolige hvert et oprørt hjerte,
og snart med ædel vrede, snart med kærlighed
kan jeg antænde selv de mest iskolde sind.

Syngende til en gylden citar plejer jeg
at smigre dødeligt øre,
og på denne måde forøger jeg sjælenes længsel
efter himmellyrens klingende harmoni.

Jeg længes efter herfra at tale til jer om ORFEUS,
om ORFEUS, som drog dyrene til sig med sin sang
og underkastede sig Helvede med sine bønner –
Pindos' og Helikons udødelige stolthed.

Mens jeg nu veksler mellem muntre og triste sange,
så lad ingen lille fugl bevæge sig i disse træer
og ingen syngende bølge høres på disse bredder,
og lad hver en lille brise standse i sin flugt.

ATTO PRIMO.

PASTORE.

In questo lieto e fortunato giorno
C'hà posto fine à gli amorosi affanni,
Del nostro Semideo cantiam Pastori
In sì soavi accenti
Che sien degni d'ORFEO nostri concenti.

Oggi fatt'è pietosa
L'alma già sì sdegnosa
De la bella EURIDICE.
Oggi fatt'è felice
ORFEO nel sen di lei, per cui già tanto
Per queste selve hà sospirato, e pianto.

Dunque in sì lieto e fortunato giorno
C'hà posto fine à gli amorosi affanni,
Del nostro Semideo cantiam Pastori
In sì soavi accenti,
Che sien degni d'ORFEO nostri concenti.

CHORO.

Vieni Imeneo, deh vieni,
E la tua face ardente
Sia quasi un Sol nascente
Ch'apporti à questi amanti i dì sereni,
E lunge homai disgombre
De gli affanni e del duol gl'orrori e l'ombre.

NINFA.

Muse honor di Parnaso, amor del Cielo,
Gentil conforto à sconcolato core,
Vostre cetre sonore
Squarcino d'ogni nube il fosco velo:
E mentre oggi propizio al vostro ORFEO
Invochiamo Imeneo,
Sù ben temprate corde
Sia il vostro canto al nostro suon concorde.

FØRSTE AKT.

EN HYRDE.

På denne muntre og lykkelige dag,
som har gjort en ende på vor halvguds
kærlighedstrængsler, lad os synge, hyrder,
med så blide ord,
at vor samklang er ORFEUS værdig.

I dag er den skønne EURYDIKES sjæl,
som engang var så fuld af foragt,
blevet barmhjertig.
I dag dvæler ORFEUS lykkelig
ved hendes barm, for hvis skyld han længe
sukkede og græd så meget i disse skove.

På denne muntre og lykkelige dag,
som har gjort en ende på vor halvguds
kærlighedstrængsler, lad os altså synge, hyrder,
med så blide ord,
at vor samklang er ORFEUS værdig.

KOR.

Kom, Hymen, o kom
og lad din brændende fakkel
være som en opgående sol,
der bringer disse elskende lyse dage
og driver trængslernes og sorgens
mørke og skygger langt bort.

EN NYMFE.

Muser, Parnassos' stolthed, Himlens elskede,
det utrøstelige hjertes blide trøst:
lad jeres klangfulde citre
sønderrive skyernes dystre slør,
og da vi, på jeres ORFEUS' vegne, i dag
påkaldet Hymens gunst,
så lad til velstemte strenge
jeres sang harmonere med med vore toner.

CHORO.

Lasciate i monti
Lasciate i fonti
Ninfe vezzose e liete,
E in questi prati
A i balli usati
Vago il bel piè rendete.

Quì miri il Sole
Vostre carole
Più vaghe assai di quelle,
Ond' à la Luna
La notte bruna
Danzano in Ciel le stelle.

Poi di bei fiori
Per voi s' honori
Di questi amanti il crine,
C' hor de i martiri
De i lor desiri
Godon beati il fine.

PASTORE.

Ma tu gentil cantor s' à tuoi lamenti
Già festi lagrimar queste campagne,
Perc' hor al suon de la famosa cetra
Non fai teco gioir le valli e i poggi?
Sia testimon del core
Qualche lieta canzon che detti Amore.

KOR.

Forlad bjergene,
forlad kilderne,
yndige og muntre nymfer,
og lad på disse enge
jeres yndefulde og smukke fødder
træde deres vante danse.

Lad her solen se
jeres runddance –
langt yndefuldere end de,
som stjernerne på Himlen
danser for månen
i den mørke nat.

Lad derefter disse
elskendes lokker ære jer
med smukke blomster,
for saligt nyder de
nu afslutningen
på deres martrende længsel.

EN HYRDE.

Men du, ædle sanger, hvis du med dine klager
engang fik disse agre til at fælde tårer,
hvorfor får du ikke nu dalene og højene til at
glæde sig med dig til lyden af din berømte citar?
Lad en munter sang, som Amor dikterer,
vidne om dit hjertes indhold.

ORFEO.

Rosa del Ciel, vita del mondo, e degna
Prole di lui che l'Universo affrena,
Sol ch'il tutto circonda e'l tutto miri,
Da gli stellanti giri
Dimmi vedestù mai
Di me più lieto e fortunato amante?
Fù ben felice il giorno
Mio ben che pria ti vidi,
E più felice l'ora
Che per te sospirai,
Poich'al mio sospirar tu sospirasti:
Felicissimo il punto
Che la candida mano
Pegno di pura fede à me porgesti.
Se tanti Cori havessi
Quant'occhi hà il Ciel eterno, e quante chiome
Han questi Colli ameni il verde Maggio,
Tutti colmi sarieno e traboccanti
Di quel piacer ch'oggi mi fà contento.

EURIDICE.

Io non dirò qual sia
Nel tuo gioire ORFEO la gioia mia,
Che non hò meco il core,
Ma teco stassi in compagnia d'Amore;
Chiedilo dunque à lui s'intender brami
Quanto lieta i' gioisca, e quanto t'ami.

ORFEUS.

Himlens rose, verdens liv og værdige
afkom af ham, som behersker universet,
sol, som omkranser alt og ser alt:
så du nogensinde, sig mig,
fra dine stjernekedse
en gladere og heldigere elsker end jeg?
Fuldt lykkelig var den dag,
min elskede, da jeg første gang så dig,
og lykkeligere endnu den time,
da jeg sukkede efter dig,
idet du sukkede ved mine suk;
lykkeligst det øjeblik,
da du rakte mig din uskyldshvide hånd
som pant på ren troskab.
Hvis jeg havde så mange hjerter,
som den evige Himmel har øjne, og som
disse yndige bakker har kroner i den grønne maj,
ville de alle være overstrømmende fulde til randen
af den glæde, som i dag gør mig tilfreds.

EURYDIKE.

Jeg vil ikke beskrive
min glæde, ORFEUS, ved din glæde,
for jeg har ikke hjertet med mig –
det er nemlig hos dig i selskab med Amor.
Spørg derfor ham, hvis du ønsker at høre, hvor
muntert jeg glæder mig, og hvor højt jeg elsker dig.

CHORO.

Lasciate i monti
Lasciate i fonti
Ninfe vezzose e liete,
E in questi prati
A i balli usati
Vago il bel piè rendete.

Quì miri il Sole
Vostre carole
Più vaghe assai di quelle,
Ond' à la Luna
La notte bruna
Danzano in Ciel le stelle.

Vieni Imeneo, deh vieni,
E la tua face ardente
Sia quasi un Sol nascente
Ch' apporti à questi amanti i dì sereni,
E lunge homai disgombrare
De gli affanni e del duol gl' orrori e l' ombre.

PASTORE.

Ma s' il nostro gioir dal Ciel deriva
Com' è dal Ciel ciò che quà giù n' incontra,
Giusto è ben che devoti
Gli offriamo incensi e voti.
Dunque al Tempio ciascun rivolga i passi
A pregar lui ne la cui destra è il Mondo,
Che lungamente il nostro ben conserve.

CHORO.

Alcun non sia che disperato in preda
Si doni al duol benche talhor n' assaglia
Possente sì che nostra vita inforsa.
Che poiche nembo rio gravido il seno
D' atra tempesta inorridito hà il Mondo,
Dispiega il Sol più chiaro i rai lucenti,
E dopò l' aspro gel del Verno ignudo
Veste di fior la Primavera i campi.
Ecco ORFEO cui pur dianzi
Furon cibo i sospir, bevanda il pianto,
Oggi felice è tanto
Che nulla è più che da bramar gli avanzi.

Il fine del primo Atto.

KOR.

Forlad bjergene,
forlad kilderne,
yndige og muntre nymfer,
og lad på disse enge
jeres yndefulde og smukke fødder
træde deres vante danse.

Lad her solen se
jeres runddance –
langt yndefuldere end de,
som stjernerne på Himlen
danser for månen
i den mørke nat.

Kom, Hymen, o kom
og lad din brændende fakkel
være som en opgående sol,
der bringer disse elskende lyse dage
og driver trængslernes og sorgens
mørke og skygger langt bort.

EN HYRDE.

Men hvis vor glæde stammer fra Himlen – ligesom
alt kommer fra Himlen, der møder os hernede –
så er det kun rimeligt, at vi fromt
ofrer røgelse og bønner til den.
Lad derfor alle bevæge sig mod templet for
at bede til ham, som holder verden i sin høje hånd,
om længe at bevare vort velbefindende.

KOR.

Lad ej nogen i sin fortvivelse blive bytte
for sorgen, skønt den undertiden angriber os
med en sådan styrke, at vort liv formørkes.
For når den onde regnsky – hvis bryst er tungt
med sort uvejr – har slået verden med rædsel,
udbreder solen sine lysende stråler des mere klart.
Og efter den nøgne vinters hårde frost
klæder foråret markerne i blomsterflor.
Her er ORFEUS, hvis føde for lidt siden
var suk, og hvis drikke tårer:
i dag er han så lykkelig,
at der ikke er mere, han kan ønske sig.

Slut på første akt.

ATTO SECONDO.

ORFEO.

Ecco pur ch'è voi ritorno
Care selve e piagge amate,
Da quel Sol fatte beate
Per cui sol mie notti han giorno.

PASTORE.

Mira ch'è se n'alletta
L'ombra ORFEO di que' faggi,
Hor ch'infocati raggi
Febo da Ciel saetta.

Sù quelle erbose sponde
Posianci, e'n varii modi
Ciascun sua voce snodi
Al mormorio de l'onde.

DUE PASTORI.

In questo prato adorno
Ogni selvaggio Nume
Sovente hà per costume
Di far lieto soggiorno.

Qui Pan Dio de' Pastori
S'udi talhor dolente
Rimembrar dolcemente
Suoi sventurati amori.

DUE PASTORI.

Qui le Napee vezzose
(Schiera sempre fiorita)
Con le candide dita
Fur viste à coglier rose.

CHORO.

Dunque fà degni ORFEO
Del suon de la tua lira
Questi campi ove spira
Aura d'odor Sabeo.

ANDEN AKT.

ORFEUS.

Her har I mig tilbage,
kære skove og elskede bredder,
som er gjort salige af den sol,
ved hvilken alene mine nætter kender dagen.

EN HYRDE.

Se, ORFEUS, hvor
skyggen af disse bøgetræer lokker os til sig,
nu hvor Foibos udslynger
glødende stråler fra Himlen.

På disse græsklædte bredder
lad os hvile os, og til skiftende melodier
lad enhver oplade sin røst
til lyden af bækkens mumlen.

TO HYRDER.

På denne prægtige eng
har enhver skovguddom
for vane
at muntre sig.

Her hørte man undertiden
den sørgende hyrdegud Pan
blidt mindes
sine ulykkelige kærlighedseventyr.

TO HYRDER.

Her blev de yndige napæer
(en altid blomstersmykket skare)
set plukke roser
med de uskyldshvide fingre.

KOR.

Bær da, ORFEUS,
med lyden af din lyre
disse marker, hvor
en brise af sabæisk duft blæser.

ORFEO.

Vi ricorda ò boschi ombrosi
De' miei lunghi aspri tormenti,
Quando i sassi à' miei lamenti
Rispondean fatti pietosi?

Dite, allhor non vi sembrai
Più d'ogni altro sconsolato?
Hor fortuna hà stil cangiato,
Ed hà volta in festa i guai.

Vissi già mesto e dolente,
Hor gioisco, e quegli affanni
Che sofferti hò per tant'anni
Fan più caro il ben presente.

Sol per tè bella EURIDICE
Benedico il mio tormento,
Dopò'l duol viè più contento,
Dopò'l mal viè più felice.

PASTORE.

Mira, deh mira ORFEO, che d'ogni intorno
Ride il bosco e ride il prato,
Segui pur co'l plettro aurato
D'addolcir l'aria in sì beato giorno.

MESSAGGIERA.

Ahi caso acerbo, ahi fato empio e crudele,
Ahi stelle ingiuriose, ahi Cielo avaro.

PASTORE.

Qual suon dolente il lieto di perturba?

MESSAGGIERA.

Lassa, dunque debb'io
Mentre ORFEO con sue note il Ciel consola
Con le parole mie passargli il core?

PASTORE.

Questa è Silvia gentile
Dolcissima compagna
De la bella EURIDICE: ò quanto è in vista
Dolorosa: hor che fia? deh sommi Dei
Non torcete da noi benigno il guardo.

ORFEUS.

Husker I, o skyggefulde skove,
mine lange, hårde pinsler,
da de medlidende klipper
svarede mine klager?

Sig mig: syntes jeg jer ikke dengang
mere trøstesløs end nogen anden?
Nu har Fortuna skiftet stil
og har vendt mine klageråb til fest.

Dengang var mit liv trist og sorgfuldt;
nu fryder jeg mig, og de trængsler,
som jeg døjede i så mange år,
gør mig den gode nutid mere dyrebar.

Alene på grund af dig, skønne EURYDIKE,
velsigner jeg min pine:
efter sorgen er jeg langt mere tilfreds,
efter lidelsen langt mere lykkelig.

EN HYRDE.

Se, åh se, ORFEUS, for
skoven og engen ler hele vejen rundt;
fortsæt blot med at forsøde luften
med dit gyldne plekter på denne salige dag.

BUDBRINGEREN.

Åh bitre hændelse, åh onde og grusomme skæbne,
åh krænkende stjerner, åh gerrige Himmel!

EN HYRDE.

Hvilken sorgfuld lyd forstyrrer den muntre dag?

BUDBRINGEREN.

Jeg ulykkelige! Skal jeg altså,
mens ORFEUS trøster Himlen med sine toner,
gennembore hans hjerte med mine ord?

EN HYRDE.

Dette er den blide Sylvia,
den skønne EURYDIKEs sødeste veninde!
Oh hvor hendes blik er
smertefuldt! Hvad sker der nu? Ak, høje guder,
vend ikke jeres milde blik bort fra os!

MESSAGGIERA.

Pastor lasciate il canto,
Ch'ogni nostra allegrezza in doglia è volta.

ORFEO.

Donde vieni? ove vai? Ninfa che porti?

MESSAGGIERA.

A te ne vengo ORFEO
Messaggiera infelice
Di caso più infelice e più funesto.
La tua bella EURIDICE.

ORFEO.

Ohime che odo?

MESSAGGIERA.

La tua diletta sposa è morta.

ORFEO.

Ohime.

MESSAGGIERA.

In un fiorito prato
Con l'altre sue compagne
Giva cogliendo fiori
Per farne una ghirlanda à le sue chiome,
Quando angue insidioso
Ch'era fra l'erbe ascoso
Le punse un piè con velenoso dente,
Ed ecco immantinente
Scolorirsi il bel viso e ne' suoi lumi
Sparir que' lampi, ond'ella al Sol fea scorno.
Allhor noi tutte sbigottite e meste
Le fummo intorno richiamar tentando
Gli spirti in lei smarriti
Con l'onda fresca e co' possenti carmi;
Ma nulla valse, ah! lassa,
Ch'ella i languidi lumi alquanto aprendo,
E tè chiamando ORFEO,
Dopò un grave sospiro
Spirò frà queste braccia, ed io rimasi
Piena il cor di pietate e di spavento.

BUDBRINGEREN.

Opgiv sangen, hyrder,
for al vor glæde er vendt til sorg.

ORFEUS.

Hvorfra kommer du? Hvorhen går du? Nymfe,
hvilket nyt bringer du?

BUDBRINGEREN.

Jeg kommer til dig, ORFEUS,
som den ulykkelige overbringer
af et endnu ulykkeligere og sørgeligere nyt.
Din skønne EURYDIKE...

ORFEUS.

O ve, hvad hører jeg?

BUDBRINGEREN.

Din elskede hustru er død.

ORFEUS.

O ve!

BUDBRINGEREN.

På en blomstrende eng
gik hun og plukkede blomster
med sine andre veninder
for at lave en krans af dem til sit hår,
da en lumsk slange,
som lå skjult i græsset,
sårede hende i foden med giftig tand.
Og se: straks blegner det smukke ansigt,
og i hendes øjnes lys forsvinder
de glimt, hvormed hun bragte skam over solen.
Rædselsslagne og triste var vi snart alle
omkring hende og forsøgte at kalde
det tabte liv tilbage i hende
med køligt vand og med mægtige besværgelser;
men intet nyttede det, åh ulykkelige pige,
for idet hun åbnede de svage øjne noget
og kaldte på dig, ORFEUS,
udåndende hun efter et dybt suk
i disse arme, og jeg sad tilbage
med hjertet fuldt af medlidenhed og frygt.

PASTORE.

Ahi caso acerbo, ahi fato empio e crudele,
Ahi stelle ingiuriose, ahi Cielo avaro.

PASTORE.

A l'amara novella
Rassembra l'infelice un muto sasso,
Che per troppo dolor non può dolersi.

PASTORE.

Ahi ben havrebbe un cor di Tigre, o d'Orsa
Chi non sentisse del tuo mal pietate,
Privo d'ogni tuo ben misero amante.

ORFEO.

Tu se' morta mia vita, ed io respiro?
Tu se' da me partita
Per mai più non tornare, ed io rimango?
Nò, che se i versi alcuna cosa ponno
N'andrò sicuro à' più profondi abissi,
E intenerito il cor del Rè de l'ombre
Meco trarròtti à riveder le stelle:
O se ciò negherammi empio destino
Rimarrò teco in compagnia di morte,
A dio terra, à dio Cielo, e Sole à dio.

CHORO.

Ahi caso acerbo, ahi fato empio e crudele,
Ahi stelle ingiuriose, ahi Cielo avaro.
Non si fidi huom mortale
Di ben caduco e frale
Che tosto fugge, e spesso
A gran salita il precipizio è presso.

MESSAGGIERA.

Ma io ch'in questa lingua
Hò portato il coltello
C'hà svenata d'ORFEO l'anima amante,
Odiosa ài Pastori & à le Ninfe,
Odiosa à me stessa, ove m'ascondo?
Nottola infausta il Sole
Fuggirò sempre, e in solitario speco
Menerò vita al mio dolor conforme.

EN HYRDE.

Åh bitre hændelse, åh onde og grusomme skæbne,
åh krænkende stjerner, åh gerrige Himmel!

EN HYRDE.

Ved den bitre meddelelse ser den ulykkelige mand
ud som en tavs klippe, der på grund af
for stor smerte slet ikke formår at klage sin nød.

EN HYRDE.

Åh, han havde i sandhed et tiger- eller bjørnehjerte,
som ikke følte medlidenhed med din ulykke,
du stakkels elsker, som er berøvet hver en glæde.

ORFEUS.

Du er død, mit liv, og jeg ånder?
du har forladt mig
for aldrig at vende tilbage, og jeg bliver her?
Nej, for hvis mine vers besidder blot nogen magt,
lover jeg at gå til de dybeste afgrunde,
og når jeg har formildet Skyggekongens hjerte,
vil jeg tage dig med mig op for at gense stjernerne,
og hvis den onde skæbne nægter mig dette,
vil jeg blive hos dig i dødens selskab.
Farvel, jord; farvel, Himmel; og sol: farvel.

KOR.

Åh bitre hændelse, åh onde og grusomme skæbne,
åh krænkende stjerner, åh gerrige Himmel!
Lad ingen dødelig sætte sin lid
til forgængeligt og skrøbeligt gode,
for det flygter snart, og ofte
er afgrunden nær ved den højeste tinde.

BUDBRINGEREN.

Men jeg, som med denne tunge
har ført kniven,
der dræbte ORFEUS' elskersjæl:
hvor kan jeg skjule mig, nu hvor jeg er forhadet
af hyrderne og af nymferne, og forhadet af mig selv?
Som en ildevarslende ugle
vil jeg undfly solen for altid og i en ensom hule
henslæbe livet i overensstemmelse med min sorg.

CHORO (DUE PASTORI).

Chi ne consola ahi lassi?
O pur chi ne concede
Ne gli occhi un vivo fonte
Da poter lagrimar come conviensi
In questo mesto giorno,
Quanto più lieto già tant'hor più mesto?
Oggi turbo crudele
I due lumi maggiori
Di queste nostre selve
EURIDICE, & ORFEO,
L'una punta da l'angue,
L'altro dal duol trafficato, ahi lassi hà spenti.

CHORO.

Ahi caso acerbo, ahi fato empio e crudele,
Ahi stelle ingiuriose, ahi Cielo avaro.

CHORO (DUE PASTORI).

Ma dove, ah dove hor sono
De la misera Ninfa
Le belle e fredde membra,
Dove suo degno albergo
Quella bell'alma elesse
Ch'oggi è partita in su'l fiorir de' giorni?
Andiam Pastori andiamo
Pietosi à ritrovarle,
E di lagrime amare
Il dovuto tributo
Per noi si paghi almeno al corpo esangue.

CHORO.

Ahi caso acerbo, ahi fato empio e crudele,
Ahi stelle ingiuriose, ahi Cielo avaro.

Quì si muta la Scena.

Il fine del secondo Atto.

KOR (TO HYRDER).

Hvem trøster os, åh vi ulykkelige?
Eller rettere: hvem skænker
vore øjne et kraftigt kildevæld,
så vi kan fælde de tårer, som det passer sig
på denne triste dag,
der engang var så munter og nu er des mere trist?
I dag har et grusomt uvejr
slukket de to største lys
i vore skove:
EURYDIKE og ORFEUS,
den ene såret af slangen,
den anden gennemboret af sorg, åh ulykkelige par.

KOR.

Åh bitre hændelse, åh onde og grusomme skæbne,
åh krænkende stjerner, åh gerrige Himmel!

KOR (TO HYRDER).

Men hvor, åh hvor er nu
den stakkels nymfes
skønne og kolde lemmer,
der blev valgt som værdig bolig
af den smukke sjæl,
som i dag er gået bort i sin ungdoms vår?
Lad os gå, hyrder, lad os gå
for i vor barmhjertighed at genfinde dem
og med bitre tårer
i det mindste yde vor skyldige tribut
til det livløse legeme.

KOR.

Åh bitre hændelse, åh onde og grusomme skæbne,
åh krænkende stjerner, åh gerrige Himmel!

Her skifter scenen.

Slut på anden akt.

ATTO TERZO.

ORFEO.

Scorto da te mio Nume
Speranza unico bene
De gli afflitti mortali, homai son giunto
A questi mesti e tenebrosi regni
Ove raggio di Sol giamai non giunse.
Tu mia compagna e duce
In così strane e sconosciute vie
Reggesti il passo debile e tremante,
Ond'oggi ancora spero
Di riveder quelle beati luci
Che sole à gli occhi miei portano il giorno.

SPERANZA.

Ecco l'atra palude, ecco il nocchiero
Che trahe l'ignudi spirti à l'altra riva,
Dov'hà Pluton de l'ombre il vasto impero.
Oltre quel nero stagno, oltre quel fiume,
In quei campi di pianto e di dolore,
Destin crudele ogni tuo ben t'asconde.
Hor d'uopo è d'un gran core e d'un bel canto.
Io fin qui t'hò condotto, hor più non lice
Teco venire, ch'amara legge il vieta.
Legge scritta co'l ferro in duro sasso
De l'ima reggia in sù l'orribil soglia
Che in queste note il fiero senso esprime,
Lasciate ogni speranza ò voi ch'entrate.
Dunque se stabilito hai pur nel core
Di porre il piè ne la Città dolente,
Da te me'n fuggo e torno
A l'usato soggiorno.

ORFEO.

Dove, ah dove te'n vai
Unico del mio cor dolce conforto?
Poiche non lunge homai
Del mio lungo camin si scopre il porto,
Perche ti parti e m'abbandoni, ahi lasso,
Su'l periglioso passo?
Qual bene hor più m'avanza
Se fuggi tù dolcissima Speranza?

TREDJE AKT.

ORFEUS.

Ledsaget af dig, min guddom,
Håb – de forpinte dødeliges eneste glæde –
er jeg nu ankommet
til disse triste og mørke riger,
hvor ingen solstråle nogensinde kom.
Du, min veninde og fører,
har styret mine svage og skælvende skridt
på disse fremmede og ukendte veje,
hvorfor jeg håber endnu i dag
at gense de salige lys,
som alene er mine øjnes dag.

HÅB.

Her er den mørke sump, her er færgemanden,
som fører de nøgne ånder over til den anden bred,
hvor Pluto har sit vidtstrakte skyggerige.
Hinsides denne sorte mose, hinsides denne flod,
på disse grådens og sorgens marker
skjuler den grusomme skæbne alle dine glæder.
Nu kræves der et stort hjerte og en smuk sang.
Hertil har jeg ført dig. Nu er det ikke tilladt mig
at komme med dig, for en bitter lov forbyder det –
en lov skrevet med jern i den hårde klippe
over det laveste slots frygtelige tærskel, som med
disse ord udtrykker den ubønhørlige mening:
”Lad alt håb fare, I der her går ind.”
Hvis du derfor i dit hjerte er fast besluttet på
at sætte din fod i den forpinte by,
flygter jeg fra dig og vender tilbage
til mit vante opholdssted.

ORFEUS.

Hvor, åh hvor går du hen,
du mit hjertes eneste søde lindring?
Når min lange vandrings havn
nu endelig viser sig ikke at være fjern,
hvorfor går du så og forlader mig –
åh jeg ulykkelige – på den farlige sti?
Hvilken glæde er mig nu forundt,
hvis du flygter, mit sødeste Håb?

CARONTE

O tu ch'innanzi morte à queste rive
Temerario te'n vieni, arresta i passi:
Solcar quest'onde ad huom mortal non dassi,
Nè può co' morti albergo haver chi vive.

Che? vuoi forse nemico al mio Signore
Cerberò trar da le Tartaree porte?
O rapir brami sua cara consorte
D'impudico desire acceso il core?

Pon freno al folle ardir, ch'entr'al mio legno
Non accorrò più mai corporea salma,
Sì de gli antichi oltraggi ancor ne l'alma
Serbo acerba memoria e giusto sdegno.

ORFEO.

Possente Spirto e formidabil Nume,
Senza cui far passaggio à l'altra riva
Alma da corpo sciolta in van presume;

Non viv'io nò, che poi di vita è priva
Mia cara sposa il cor non è più meco,
E senza cor com'esser può ch'io viva?

A lei volt'hò'l camin per l'aer cieco,
A l'Inferno non già, ch'ovunque stassi
Tanta bellezza il Paradiso hà seco.

ORFEO son io, che d'EURIDICE i passi
Segue per queste tenebrose arene,
Ove giamai per huom mortal non vassi.

O de le luci mie luci serene,
S'un vostro sguardo può tornarmi in vita,
Ahi chi nega il conforto à le mie pene?

Sol tu nobile Dio puoi darmi aita,
Nè temer dei, che sopra un'aurea Cetra
Sol di corde soavi armo le dita,
Contra cui rigid'alma in van s'impetra.

CARONTE.

Ben mi lusinga alquanto
Dilettandomi il core
Sconsolato Cantore
Il tuo pianto e'l tuo canto.
Ma lunge, ah lunge sia da questo petto,
Pietà di mio valor non degno affetto.

CHARON.

O du, som kommer til disse bredder før døden,
stands dine skridt, ubesindige!
At pløje disse bølger er ingen dødelig beskåret,
og den levende kan ikke tage bolig blandt de døde.

Hvad? Vil du måske, som min herres fjende,
trække Kerberos bort fra Tartarus' porte?
Eller ønsker du at bortføre hans kære ægtefælle
med hjertet antændt af uanstændigt begær?

Tøjl din tåbelige dristighed, for jeg tillader
aldrig mere et lig af kød og blod på mit skib;
i sjælen gemmer jeg nemlig stadig på bittert minde
om og retfærdig harme over fortidens overgreb.

ORFEUS.

Mægtige ånd og vældige guddom
uden hvem en sjæl løsnet fra legemet forgæves
håber på at sejle over til den anden bred:

jeg lever ikke, nej, for siden min kære hustru har
mistet livet, er mit hjerte ikke længere med mig,
og hvordan skulle jeg kunne leve uden hjerte?

Imod hende er jeg vandret gennem
den blinde luft, ikke imod Helvede – for hvor
så megen skønhed er, dér ligger Paradiset.

Jeg er ORFEUS, som følger EURYDIKES spor
på disse mørke strande,
hvor intet dødeligt menneske før er gået.

O klare lys, mine øjnes øjne,
hvis et blik fra jer kan sende mig tilbage til livet,
åh hvem kan så nægte mine pinsler denne lindring?

Kun du, ædle Gud, kan hjælpe mig,
og du skal ikke frygte, for kun med milde strenge
på en gylden citar er mine fingre bevæbnet,
mod hvilke hårde sjæle forgæves forsvarer sig.

CHARON.

Vel smigrer
din gråd og din sang mig noget,
trøstesløse sanger,
og de behager mit hjerte.
Men medlidenheden ligger dette bryst
meget fjernt: en sådan følelse er min stand uværdig.

ORFEO.

Ahi sventurato amante,
Sperar dunque non lice
Ch'odan miei prieghi i Cittadin d'Averno?
Onde qual ombra errante
D'insepolto cadavero infelice,
Privo sarò del Cielo e de l'Inferno?
Così vuol empia sorte
Ch'in questi orror di morte
Da te cor mio lontano
Chiami tuo nome in vano,
E pregando, e piangendo io mi consume?
Rendetemi'l mio ben Tartarei Numi.

Ei dorme, e la mia cetra
Se pietà non impetra
Ne l'indurato core, almeno il sonno
Fuggir al mio cantar gli occhi non ponno.
Sù dunque, à che più tardo?
Tempo è ben d'approodar sù l'altra sponda,
S'alcun non è ch'il nieghi
Vaglia l'ardir se foran vani i preghi.
È vago fior del Tempo
L'occasion, ch'esser dee colta à tempo.

Quì entra nella barca, e passa cantando

Mentre versan questi occhi amari fiumi
Rendetemi'l mio ben Tartarei Numi.

CHORO DI SPIRITI INFERNALI.

Nulla impresa per huom si tenta in vano
Nè contra lui più sà natura armarse:
Ei de l'instabil piano
Arò gli ondosi campi, e'l seme sparse
Di sue fatiche, ond'aurea messe accolse.
Quinci perche memoria
Vivesse di sua Gloria,
La Fama à dir di lui sua lingua sciolse,
Che pose freno al Mar con fragil Legno,
Che sprezzò d'Austro e d'Aquilon lo sdegno.

Il fine del terzo Atto.

ORFEUS.

Åh uheldige elsker,
tør jeg da ikke håbe på,
at Avernus' indbyggere får mine bønner at høre?
Skal jeg da, som det omflakkende genfærd
af et ulyksaligt, ubegravet lig,
berøves både Himlen og Helvede?
Vil min onde skæbne således,
at jeg i dette døds mørke –
fjernt fra dig, mit hjerte –
forgæves skal råbe dit navn
og hentæres af gråd og bønner?
Giv mig min elskede tilbage, Tartarus' guddomme!

Han sover, og hvis min citar
ikke vækker medlidenhed i hans forhærdede hjerte,
så kan hans øjne i det mindste
ikke undslippe søvnen ved min sang.
Så afsted! Hvorfor tøver jeg?
Det er tid til at nærme sig den anden bred,
hvis ingen forhindrer det:
dristighed gavner, når bønner er forgæves.
Tidens fagre blomst er
lejligheden, som bør plukkes i tide.

Han stiger ned i båden og sejler, mens han synger

Mens disse øjne udgyder bitre strømme,
giv mig min elskede tilbage, Tartarus' guddomme!

KOR AF HELVEDESÅNDER.

Mennesket påtager sig ingen opgave forgæves,
og naturen véd ikke mere at væbne sig imod det:
Ud af den ujævne slette pløjede det
de bølgende marker og spredte sine anstrengelsers
sæd for at samle en gylden høst.
Herfra, for at lade mindet
om dets storhed leve,
oplod Berømmelsen sin røst for at tale om den,
som tøjlede havet med skrøbeligt skib og trodsede
søndenvindens og nordenvindens harme.

Slut på tredje akt.

ATTO QUARTO.

PROSERPINA.

Signor quell'infelice
Che per queste di morte ampie campagne
Và chiamando EURIDICE,
Ch'udito hai pur tu dianzi
Così soavemente lamentarsi,
Moss'hà tanta pietà dentro al mio core
Ch'un'altra volta io torno à porger prieghi
Perch'il tuo Nume al suo pregar si pieghi.
Deh se da queste luci
Amorosa dolcezza unqua trahesti,
Se ti piacque il seren di questa fronte
Che tu chiami tuo Cielo, onde mi giuri
Di non invidiar sua sorte à Giove;
Pregoti per quel foco
Con cui già la grand'alma Amor t'accese,
Fa ch'EURIDICE torni
A goder di quei giorni
Che trar solea vivend'in fest'e in canto
E del miser'ORFEO consola'l pianto.

PLUTONE.

Benche severo & immutabil fato
Contrasti amata sposa à tuoi desiri,
Pur nulla homai si nieghi
A tal beltà congiunta à tanti prieghi.
La sua cara EURIDICE
Contra l'ordin fatale ORFEO ricovri.
Ma pria che' tragga il piè da questi abissi
Non mai volga ver lei gli avidi lumi,
Che di perdita eterna
Gli fia certa cagione un solo sguardo.

Io così stabilisco, hor nel mio Regno
Fate ò Ministri il mio voler palese,
Si che l'intenda ORFEO
E l'intenda EURIDICE,
Ne di cangiarl'altrui sperar più lice.

UN SPIRITO DEL CHORO.

O de gli habitator de l'ombre eterne
Possente Rè, legge ne sia tuo cenno
Che ricercar altre cagioni interne
Di tuo voler nostri pensier non denno.

FJERDE AKT.

PROSERPINA.

Herre, den ulyksalige mand,
som går over disse dødens udstrakte agre
og råber "EURYDIKE" –
og som også du hørte
klage så blidt for et øjeblik siden –
har vakt en sådan medlidenhed i mit hjerte,
at jeg nu vender tilbage for endnu engang at bede
din guddom om at bøje sig for hans bønner.
Åh hvis du nogensinde følte kærlighedens sødme
ved disse øjne, hvis denne pandes renhed
behagede dig – som du kalder din Himmel,
og ved hvilken du sværger mig
ikke at misunde Jupiter hans lod –
så beder jeg dig ved den ild,
med hvilken Amor engang antændte din store sjæl:
Lad EURYDIKE vende tilbage
og nyde de dage,
som hun i live plejede at tilbringe med fest og sang,
og formild den stakkels ORFEUS' gråd.

PLUTO.

Skønt en streng og uforanderlig skæbne
modsetter sig dine ønsker, elskede hustru,
kan intet dog nægtes
en sådan skønhed forenet med så mange bønner.
Til trods for skæbneforordningen skal ORFEUS
få sin kære EURYDIKE tilbage. Men
før hans fod har bevæget sig bort fra disse afgrunde,
må han ikke vende sine begærlige øjne mod hende,
for et eneste blik
er ensbetydende med evigt tab.

Således beslutter jeg. O embedsmænd,
gør nu min vilje åbenbar i mit rige,
således at ORFEUS hører den,
og EURYDIKE hører den;
og lad ingen håbe på at ændre den.

EN ÅND AF KORET.

O mægtige konge over de evige skyggers
indbyggere: dit vink er vor lov,
og at søge efter indre årsager
til din vilje er ikke vore tanker beskåret.

UN' ALTRO SPIRITO DEL CHORO.

Trarrà da queste orribili caverne
Sua sposa ORFEO, s'adoprerà suo ingegno
Si che no'l vinca giovanil desio,
Ne i gravi imperi tuoi sparga d'oblio.

PROSERPINA.

Quali grazie ti rendo
Hor che si nobil dono
Concedi à' preghi miei signor cortese?
Sia benedetto il di che pria ti piacqui,
Benedetta la preda e'l dolce inganno,
Poiche per mia ventura
Feci acquisto di tè perdendo il Sole.

PLUTONE.

Tue soavi parole
D'Amor l'antica piaga
Rinfrescan nel mio core,
Così l'anima tua non sia più vaga
Di celeste diletto,
Si ch'abbandoni il marital tuo letto.

CHORO DI SPIRITI.

Pietate oggi & Amore
Trionfan ne l'Inferno.

UN SPIRITO DEL CHORO.

Ecco il gentil cantore
Che sua sposa conduce al Ciel superno.

ORFEO.

Qual honor di te sia degno
Mia cetra onnipotente,
S'hai nel Tartareo Regno
Piegar potuto ogn'indurata mente?

Luogo havrai fra le più belle
Imagini celesti,
Ond'al tuo suon le stelle
Danzeranno in giri hor tardi hor presti.

Io per te felice à pieno
Vedrò l'amato volto,
E nel candido seno
De la mia Donna oggi sarò raccolto.

EN ANDEN ÅND AF KORET.

Lad ORFEUS føre sin hustru bort fra disse
frygtelige huler, og lad ham bruge sin forstand,
så ungdommeligt begær ikke besejrer ham
og får ham til at glemme dine højtidelige bud.

PROSERPINA.

Hvilken tak kan jeg skænke dig,
nu hvor du har indrømmet mine bønner
en så ædel gave, elskværdige husbond?
Velsignet være den dag, hvor jeg først
behagede dig, velsignet rovet og det søde bedrag,
idet jeg, til mit held,
erhvervede mig dig, skønt jeg mistede solen.

PLUTO.

Dine søde ord
genopfrisker Amors gamle sår
i mit hjerte;
undgå således, at din sjæl atter higer
efter himmelske fornøjelser,
så du forlader din ægteseng.

KOR AF ÅNDER.

I dag sejrer barmhjertigheden og
kærligheden i Helvede.

EN ÅND AF KORET.

Her er den ædle sanger,
som fører sin hustru op mod den højeste Himmel!

ORFEUS.

Hvilken ære er dig ikke værdig,
min almægtige citar,
når du i Tartarus' rige
har kunnet bøje hvert et forhærdet sind?

Du skal have plads blandt de smukkeste
himmelbilleder,
så stjernerne til din klang kan danse
snart i langsomme, snart i hurtige kredse.

Fuldkommen lykkelig ved din indsats
skal jeg gense det elskede ansigt,
og i dag skal jeg
dvæle ved min kvindes uskyldshvide barm.

Ma mentre io canto (ohime) chi m'assicura
Ch'ella mi segua? ohime chi mi nasconde
De l'amate pupille il dolce lume?

Forse d'invidia punte
Le Deità d'Averno
Perch'io non sia qua giù felice à pieno,
Mi tolgono il mirarvi
Luci beate e liete
Che sol co'l sguardo altrui bear potete?

Ma che temi mio core?
Ciò che vieta Pluton comanda Amore.
A Nume più possente
Che vince huomini e Dei
Ben ubbidir dovrei.

Qui si fa strepito dietro la tela.

Ma che odo ohime lasso?
S'arman forse à' miei danni
Con tal furor le furie innamorate,
Per rapirmi il mio ben, ed io'l consento?

Qui si volta.

O dolcissimi lumi io pur vi veggio,
Io pur: ma qual Eclissi ohime v'oscura?

UNO SPIRITO.

Rott'hai la legge, e se' di grazia indegno.

EURIDICE.

Ahi vista troppo dolce e troppo amara:
Cosi per troppo amor dunque mi perdi?
Et io misera perdo
Il poter più godere
E di luce e di vita, e perdo insieme
Tè d'ogni ben più caro, ò mio Consorte.

UN SPIRITO DEL CHORO.

Torna à l'ombre di morte
Infelice EURIDICE,
Nè più sperar di riveder le stelle
C'homai fia sordo à' preghi altrui l'Inferno.

Men imens jeg synger (o ve!), hvordan kan jeg så
være sikker på, at hun følger efter mig? O ve,
hvem skjuler de elskede pupillers søde lys for mig?

Sårede af misundelse
berøver Avernus' guddomme mig måske –
for at jeg ikke skal være fuldkommen lykkelig
hernede – synet af jer,
salige og glade lys,
som alene med jeres blik kan gøre andre salige?

Men hvad frygter du, mit hjerte?
Dét, som Pluto forbyder, befaler Amor.
Jeg adlyder
den mægtigere guddom,
som sejrer over mennesker og guder.

Her høres larm bag tæppet.

Men o ve, hvad hører jeg, åh ulykkelige?
Måske væbner de forelskede furier sig
imod mig med et sådant raseri
for at berøve mig min elskede! Og jeg tillader det?

Her vender han sig.

O sødeste lys, endelig ser jeg jer, endelig...
Men o ve, hvilken formørkelse skjuler jer?

EN ÅND.

Du har brudt loven og er uværdig til benådning.

EURYDIKE.

Åh alt for søde og alt for bitre syn:
således mister du mig ved for megen kærlighed?
Og arme jeg mister
muligheden for atter at nyde
både lys og liv, og samtidig mister jeg
dig, det dyrebareste af alle goder, o min husbond.

EN ÅND AF KORET.

Vend tilbage til dødens skygger,
ulykkelige EURYDIKE,
og håb ikke på at gense stjernerne,
for nu er Helvede døvt for nye bønner.

ORFEO.

Dove te'n vai mia vita? ecco i' ti seguo.
Ma chi me'l niegh'ohime: sogno, o vaneggio?
Qual occulto poter da questi orrori,
Da questi amati orrori
Mal mio grado mi tragge, e mi conduce
A l'odiosa luce.

CHORO DI SPIRITI.

È la virtute un raggio
Di celeste bellezza
Fregio de l'alma ond'ella sol s'apprezza:
Questa di Tempo oltraggio
Non teme, anzi maggiore
Nel'huom rendono gli anni il suo splendore.

ORFEO vinse l'Inferno, e vinto poi
Fù da gli affetti suoi.
Degno d'eterna gloria
Fia sol colui c'havrà di sè vittoria.

Quì di nuovo si volge la Scena.

Il Fine del quarto Atto.

ORFEUS.

Hvor går du hen, mit liv? Se, jeg følger dig.
Men hvem forhindrer mig, o ve? Drømmer jeg, eller
er jeg vanvittig? Hvilken skjult magt trækker mig
bort fra dette mørke, fra dette elskede mørke,
imod min vilje og fører mig
tilbage til det forhadte lys?

KOR AF ÅNDER.

Dyden er en lysstråle
af himmelsk skønhed,
en pryde for sjælen, hvor den alene anerkendes:
Den frygter ikke tidens tand –
tværtimod forøger årene
dens glans hos mennesket.

ORFEUS besejrede Helvede og blev derpå
besejret af sine følelser.
Kun han er værdig til evig berømmelse,
som sejrer over sig selv.

Her skifter scenen på ny.

Slut på fjerde akt.

ATTO QUINTO.

ORFEO.

Questi i campi di Tracia, e questo è il loco
Dove passommi il core
Per l'amara novella il mio dolore.

Poiche non hò più spene
Di ricovrar pregando
Piangendo e sospirando
Il perduto mio bene,
Che poss'io più? se non volgermi à voi
Selve soavi, un tempo
Conforto à' miei martir, mentre al Ciel piacque,
Per farvi per pietà meco languire
Al mio languire.

Voi vi doleste ò Monti, e lagrimaste
Voi sassi al dipartir del nostro Sole,
Et io con voi lagrimerò mai sempre,
E mai sempre dorròmmi, ahi doglia, ahi pianto.

ECO.

Hai pianto.

ORFEO.

Cortese Eco amorosa
Che sconsolata sei
E consolar mi vuoi ne' dolor miei,
Benche queste mie luci
Sien già per lagrimar fatte due fonti,
In così grave mia fiera sventura
Non hò pianto però tanto che basti.

ECO.

Basti.

ORFEO.

Se gli occhi d'Argo havessi,
E spandessero tutti un Mar di pianto,
Non fora il duol conforme à tanti guai.

ECO.

Ahi.

FEMTE AKT.

ORFEUS.

Dette er Thrakiens marker, og dette er stedet,
hvor mit hjerte blev gennemboret
af smerte ved den bitre meddelelse.

Da jeg ikke længere gør mig forhåbninger
om at genvinde, ved bønner,
gråd og suk,
min tabte elskede,
hvad andet kan jeg gøre end at vende mig mod jer,
dejlige skove – mine pinslers lindring
dengang det behagede Himlen
at lade jer hensmægte
ved min hensmægten af medlidenhed med mig?

I klagede, o bjerge, og I fældede tårer,
klipper, ved vor sols bortgang,
og jeg vil altid fælde tårer sammen med jer
og altid klage. Åh sorg, åh gråd!

EKKO.

Du har grædt.

ORFEUS.

Elskværdige og elskovssyge Ekko,
som selv er trøstesløs
og ønsker at trøste mig i mine sorger:
skønt disse øjne
allerede er forvandlet til to kildevæld af at græde,
rækker mine tårer ikke
ved denne tunge og voldsomme ulykke.

EKKO.

De rækker.

ORFEUS.

Hvis jeg havde Argus' øjne,
og de alle udgød et hav af tårer,
ville selv så mange klager ikke svare til sorgen.

EKKO.

Ak!

ORFEO.

S'hai del mio mal pietade, io ti ringrazio
Di tua benignitate.
Ma mentre io mi querelo
Deh perche mi rispondi
Sol con gli ultimi accenti?
Rendimi tutti integri i miei lamenti.

Ma tu anima mia se mai ritorna
La tua fredd'ombra à queste amiche piagge,
Prendi da me queste tue lodi estreme
C'hor à te sacro la mia cetra e'l canto,
Come à te già sopra l'altar del core
Lo spirto acceso in sacrificio offersi.

Tu bella fusti e saggia, e in te ripose
Tutte le grazie sue cortese il Cielo
Mentre ad ogni altra de suoi don fù scarso,
D'ogni lingua ogni lode à te conviensi
Ch'albergasti in bel corpo alma più bella,
Fastosa men quanto d'honor più degna.
Hor l'altre Donne son superbe e perfide
Ver chi le adora, dispietate instabili,
Prive di senno e d'ogni pensier nobile,
Ond'à ragione opra di lor non lodansi:
Quinci non fia giamai che per vil femina
Amor con aureo strale il cor trafiggami.

Apollo descende in una nuvola cantando.

APOLLO.

Perch'a lo sdegno & al dolor impreda
Cosi ti doni ò figlio?
Non è, non è consiglio
Di generoso petto
Servir al proprio affetto
Quinci biasmo e periglio
Già sovrastar ti veggio
Onde movo dal Ciel per darti aita
Hor tu m'ascolta e n'havrai lode e vita.

ORFEO.

Padre cortese al maggior uopo arrivi
Ch'a disperato fine
Con estremo dolore
M'havean condotto già sdegno & amore
Eccomi dunque attento a tue ragioni
Celeste padre hor ciò vuoi m'imponi.

ORFEUS.

Hvis du har medlidenhed med min ulykke,
takker jeg dig for din velvilje,
men når jeg klager mig,
åh hvorfor svarer du mig
kun med de sidste stavelser?
Gengiv mig mine klager i deres helhed!

Men du, min sjæl, hvis dit kolde genfærd
nogensinde vender tilbage til disse venlige bredder,
da modtag denne sidste hyldest fra mig,
for nu helliger jeg dig min citar og min sang,
ligesom jeg engang på mit hjertes alter
skænkede dig min brændende sjæl som offer.

Du var smuk og vis, og hos dig opbevarede
den elskværdige Himmel alle sine ynder, mens den
var påholdende over for alle andre med sine gaver;
hver en hyldest fra hver en tunge passede på dig,
for du husede i et smukt legeme en endnu smukkere
sjæl: des mindre prægtig, des mere hæderværdig.
Nu synes andre kvinder hovmodige og troløse,
grusomme og ustadige over for deres tilbedere,
berøvet forstand og enhver ædel tanke,
hvorfor de ikke bør rose sig af deres værk.
Amor vil derfor aldrig gennembore mit hjerte
med gylden pil for et gement hunkønsvæsen.

Apollon stiger syngende ned på en sky.

APOLLON.

Hvorfor giver du dig hen
til foragt og smerte, o min søn?
Det passer sig ikke
for et ædelmodigt bryst
at være slave af sine egne følelser.
Jeg så bebrejdelser og farer
true dig her,
hvorfor jeg stiger ned fra Himlen for at hjælpe dig:
lyt til mig nu, og du vil vinde ros og liv.

ORFEUS.

Elskværdige fader, du kommer i den yderste nød,
for i min dybeste smerte
har foragt og kærlighed allerede ført mig
til en fortvivlet yderlighed;
jeg lytter altså opmærksomt til dine argumenter,
himmelske fader: befal mig nu, hvad du ønsker.

APOLLO.

Troppo, troppo gioisti
Di tua lieta ventura
Hor troppo piangi
Tua sorte acerba e dura. Ancor non sai
Come nulla qua giù diletta e dura?
Dunque se goder brami immortal vita
Vien te ne meco al Ciel ch'a se t'invita.

ORFEO

Si non vedrò più mai
De l'amata EURIDICE i dolci rai.

APOLLO.

Nel Sole e nelle stelle
Vagheggerai le sue sembianze belle.

ORFEO.

Ben di cotanto Padre
Sarei non degno figlio
Se non seguissi il tuo fedel consiglio.

Apollo, & Orfeo ascendono al Cielo cantando.

APOLLO & ORFEO.

Salam cantand'al Cielo
Dove ha virtù verace
Degno premio di se diletto e pace.

CHORO.

Vanne ORFEO felice a pieno
A goder celeste honore
La ve ben non mai vien meno
La ve mai non fu dolore
Mentre altari incensi e voti
Noi t'offriam lieti e devoti.

Così v'è chi non s'arresta
Al chiamar di Nume eterno
Così gratia in Ciel impetra
Che qua giù provò l'Inferno
E chi semina fra doglie
D'ogni gratia il frutto coglie.

Il fine del Quinto Atto.

APOLLON.

Alt, alt for meget frydede du dig
over din glædelige lykke,
og nu græder du for meget
over din bitre og hårde lod. Ved du stadig ikke,
hvorledes intet glædeligt varer ved hernede?
hvis du altså ønsker at nyde et udødeligt liv,
så kom med mig til Himlen, som inviterer dig.

ORFEUS.

Men hvis jeg aldrig mere genser
min elskede EURYDIKES søde lysstråler...

APOLLON.

Hos solen og hos stjernerne
kan du beundre hendes skønne åsyn.

ORFEUS.

Jeg ville ikke være en værdig søn
af en sådan fader,
hvis jeg undlod at følge dit pålidelige råd.

Apollon og Orfeus stiger syngende til himmels.

APOLLON OG ORFEUS.

Vi stiger syngende til himmels,
hvor den sande dyd modtager
sin værdige belønning: glæde og fred.

KOR.

Drag afsted i fuldkommen lykke, ORFEUS,
for at nyde himmelsk ære
der, hvor goder aldrig mindskes,
der, hvor smerte aldrig var,
mens vi glædeligt og fromt ofrer dig
altre, røgelse og bønner.

Således går det den, som ikke viger tilbage
for en evig guddoms opfordring;
således opnår han Himlens nåde,
som prøvede Helvede hernede;
og den, som sår sin sæd i sorger,
høster nådens frugt.

Slut på femte akt.